

Магас Н. В.,
кандидат економічних наук, доцент,
Львівський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП»,
Ленартович О. П.,
здобувач третього (наукового) рівня вищої освіти,
ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ НА ПРОЦЕСИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ

Розвиток поняття «цифрова економіка» бере свій початок на початку 1960-х років минулого століття, вчений Д. Белл сформував теорію про «інформаційну економіку», яка поступово розвивалася та перетворилася у поняття «мережева економіка», Мануеля Кастеллза [1]. Інформаційні технології здійснили революцію у пришвидшенні процесів світової економічної глобалізації, цифровізації та щоденного зростання впливу розвитку цифрових технологій та ефективність та безпеку світової економіки.

В класичному розумінні «цифрова економіка» розглядається як діяльність в якій ключовими засобами виробництва виступають цифрові дані та їх використання, що дає змогу суттєво збільшити ефективність/продуктивність у різних видах економічної діяльності, при цьому, наголошується, що функціонування цифрової економіки побудоване на використанні цифрових технологій та сервісів [2].

У дещо іншому формулюванні розглядають цифрову економіку Г. Карчева, Д. Огородня, В. Опенько [3], які наголошують на тому, що цифрова економіка – це інноваційна динамічна економіка, що базується на активному впровадженні інновацій та інформаційно-комунікаційних технологій у всі види економічної діяльності та сфери життєдіяльності суспільства, що дає змогу підвищити ефективність та конкурентоспроможність окремих компаній, економіки та рівень життя населення.

Н. Краус та К. Краус [4] у своїх дослідженнях наголошують на тому, що цифрова економіка базується на впровадженні та використанні цифрових комп'ютерних технологій. Цифровізація вченими розглядається як виробництво,

продаж, постачання продуктів через комп'ютерні мережі. Виробництво та розподіл продукції, робіт/послуг у цифровій економіці – це інформація та способи її передачі, Інтернет-технології, мережеві зв'язки та відповідна інфраструктура, знання та інновації, взаємодія всіх цих складових забезпечують додаткові економічні переваги.

Водночас поділяємо бачення О. Бандаренко [5], щодо взаємозв'язку цифрової економіки з економікою на вимогу, яка передбачає отримання доступу до товарів і послуг у момент, коли це потрібно.

Таким чином, розвиток цифрової економіки здійснює трансформацію традиційної економіки у цифрову. При цьому, наголошуємо на важливості системного державного регулювання розвитку та впровадження інноваційних цифрових технологій в економіку країни, для забезпечення безпеки процесів цифровізації, зростання економіки, підвищення продуктивності та конкурентоспроможності національної фінансової системи, а також покращення якості життя населення. Водночас, важливою функцією державного регулювання є забезпечення розвитку нормативно-правової бази, яка б дозволяла фінансовим інститутам у повній мірі використовувати цифрові технології для впровадження інновацій.

До прикладу в Україні було схвалено Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства на 2018-2020 роки [6], основними цілями реалізації якої було усунення законодавчих, інституційних, фіскальних та інших перешкод, які заважають розвитку цифрової економіки; впровадження стимулів та мотивацій для заохочення бізнесу та індустрій економіки в цілому до цифровізації; доступність для громадян переваг та можливостей цифрового світу; реалізація людського ресурсу, розвиток цифрових індустрій та цифрового підприємництва. За допомогою реалізації даної Концепції пришвидшуються процеси усунення нормативних бар'єрів для використання міжнародних систем і технологій безготівкових розрахунків, у т. ч. розвитку ринку електронних платежів.

Цифровізація призводить до трансформації та розвитку у всіх сферах економіки країни. На фінансовому ринку з'являються нові учасники фінансового

ринку, функціонування яких суттєво впливає на діяльність банківського сектора – Big-Tech, фінтех компанії, необанки, тощо.

Відтак, можна зробити висновок, що світові тенденції розвитку цифрової економіки створюють умови для трансформації фінансових послуг (ринку електронних платежів), впровадження інновацій на основі технологічної інфраструктури Big-Tech, появи нових нетрадиційних фінансових інститутів, які сприяють зростанню використання безготівкових розрахунків та миттєвих платежів.

Список використаних джерел

1. The Concept of a «Digital Economy». (n.d.). Retrieved from <http://odoc.org.uk/theconceptofadigital/economy/>

2. Коваленко, В. В., & Радова, Н. В. (2021). Цифровізація економіки та її вплив на фінансову стабільність банків [Digitalization of the economy and its impact on the financial stability of banks]. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*, 1, 61–68.

3. Карчева, Г. Т., Огородня, Д. В., & Опенько, В. А. (2017). Цифрова економіка та її вплив на розвиток національної та міжнародної економіки [Digital economy and its impact on the development of national and international economy]. *Фінансовий простір*, 3(27), 13–21.

4. Краус, Н. М., & Краус, К. М. (2018). Цифровізація в умовах інституційної трансформації економіки: базові складові та інструменти цифрових технологій [Digitalization in the conditions of institutional transformation of the economy: basic components and tools of digital technologies]. *Інтелект XXI*, 1, 211–214.

5. Бондаренко, О. С. (2018). Тенденції функціонування фінансового ринку в економіці України [Trends in the functioning of the financial market in the economy of Ukraine]. *Інвестиції практика та досвід*, 15, 5–9.

6. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018—2020 роки [Concept for the development of the digital economy and society of Ukraine for 2018-2020]. (n.d.). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>